

Teir 18 serlærararnir, sum nú eisini hava útbúgv við seg sum tali- og hoyrilærarar, her saman við skeiðleiðara og lærara

18 nýggjar tali- og hoyrilærarar

Í farnu viku fingur vit 18 nýggjar tali- og hoyrilærarar. Teir eru allir frammanundan serlærarar í samansettum trupulleikum.

Útbúgvingin fevnir um fleiri skeið, sum hava verið hildin á Eysturskúlanum og eisini á Landsbókasavninum. Tað er Landsskúlafyriritingin, sum hevur staðið fyrri skeiðunum og hevur hon útvegað lærarar bæði í Føroyum og Danmark.

Luttakararnir á skeiðunum hava verið lærarar við fólkskúlan fyrri tað mesta og so nakrir barna- og høvundspedagogar.

Kring landið eru børn,

sum hava bæði samansett brek og tali- og hoyribrek. Nøkur teirra eru so heppin at fáa undirvísing og hjálp, meðan onnur orsakað av læraratroti ikki fáa hesa neyðugu hjálpina.

Tískil fór Landsskúlafyriritingin undir at fyrirreka nýggjar skeið. Úrslitið er so 18 nýggjar tali- og hoyrilærarar.

Útbúgvingin av hesum serlærarunum byrjaði longu í 1984. Tá vóru skeið hildin í samansettum trupulleikum, sum umfatar øll brek, ið ikki eru tali- og hoyribrek. Hetta vóru fulltíðarskeið og hildu tey so fram í 1985-86 ein dag um vikuna og síð-

ani nakrar serstakar vikur fulla tíð. Øll henda skeið-

røðin endaði við próvtøku. Nú var so grundarlagið

Enn ein varði laðaður í okkara skúlaskapi

Johs. Andr. Næs, skúla- og hoyrilærarar, saman við Jytte Jordal, deildarleiðara á læraraskúlanum í Århus, sum hevur staðið fyrri pedagogiska partinum av undirvísingini.

Hann segði:

Í øllum góðum og livandi skúlaskapi er ein úrveiging.

Nýggjar áskoðanir, sum eru kyknaðar í farnum ættarliðum, og tey tiltøk, farin ættarlið fóru undir, hava seinni ættarlið fjálgað um og ført fram til aftur seinni ættarlið.

Soleiðis hevur eisini verið við áskoðanini og teimum ymsu tiltøkunum viðvíkjandi teimum nógv tarnaðu børnunum í teimum ymsu samfelagnum frá fornlidini og heilt til okkara dagar.

Í fornlidini vita vit, at øll hesi høvundsbrekin, sum vit kenna í dag, eisini vóru kend tá.

Men menniskju við stórum brekum vóru viðfarnir heilt ørvísi enn í dag.

Vit lesa um, hvussu beint varð fyrri teimum á ymsan

lagt undir at byggja eina tali- og hoyrilæraraútbúgving omaná. Í 1986 varð so farið undir at skipa fyrri skeiðum í tali- og hoyritrupulleikum og endaðu hesi skeið í farnu viku.

Johs. Andr. Næs, skúla- og hoyrilærarar, saman við Arnold Abrahamsen, fulltrúa og Egon Hansen, tali- og hoyriráðgeva á Landsskúlafyriritingini, skipað fyrri skeiðunum.

Hann sigur, at tørvur er á fleiri tali- og hoyrilærarum. Higartil hava Føroyar verið byttar upp í tilsams átta øki, har tørvur er á serundirvísing og ráðgeving til tarnað og brekað børn. Av teimum átta størvunum sum tali- og hoyrilærarar hava bert verið fólk til 5. Nú er so ætlanin at byta økini enn meira sundur, tí skúlarnir liggja so spjaddir kring landið. T.v.s. at tørvur verður á enn fleiri tali- og hoyrilærarum.

Tað er m.a. við hesum í huga at Landsskúlafyriritingin er farin undir at skipa fyrri skeiðum innan fyrri bæði samansettar og serstakar trupulleikar.

Johs. Andr. Næs visir á, at tað hevur verið torført at fáa nýggjar tali- og hoyrilærarar til størvini og nú danska útbúgvingin er broytt soleiðis, at næmingarnir skulu ganga í skúla í trý ár og bert fáa lutvísia undirvísing, so fer hetta helst at gera, at tað verður trupulart og drúgvart hjá føroyingum at taka útbúgvingina í Danmark.

Landsskúlafyriritingin helt tørvina á slíkum lærarum vera so stóran og akuttan, at tað avgjórði at skipa eina serstaka útbúgving og nú eru so teir fyrstu 18 lærararnir lidnir við hesa útbúgving.

jan.

Vit hava í ár á fyrsta sinni í Føroyum verið førir fyrri at útbúgva 18 serlærarar í bæði samansettum og serstøkum trupulleikum, segði Johs. Andr. Næs, skúla- og hoyrilærarar, m.a. á eini samkomu á Landsbókasavninum í farnu viku, tá útbúgvingin av lærarunum endaði.

Lærarafelagið blokerar størv

Tað seinasta, sum vit hava frætt í samband við tali- og hoyrilæraraútbúgvingina og nýggju lærararnar, er, at Lærarafelagið fer at blokera størvini, um tey verða lýst leys.

Johs. Andr. Næs sigur, at hetta hava teir fingið at vita frá Lærara-

felagnum. Hann veit ikki, hvør orsøkin er til hetta, men sigur, at størvini longu áttu at verið lýst og sett. Tað snýr seg um millum 5 og 10 størv sum tali- og hoyrilærarar. Men soleingi Lærarafelagið leggur seg ímillum, verða so eingi størv lýst.

leys.

Vit hava roynt at fáa eina viðmerking frá Lærarafelagnum, men eydnadist tað okkum ikki, aðrenn blaðið fór til prentingar. Vónandi hava vit hana leygar dagin.

jan

hátt. Í Sparta vóru smábarn sett úr. Í Róm vóru tey kastað í Tiber ána.

Ein stór vend kom í hesa áskoðan við kristindóminum, so hvørt sum hann gekk fram.

Humanisman og trúbotin tóku eisini síni tøk. Men fyrst í 19. öld — enn tá seinast í 19. öld og fyrst í okkara öld fóru einstakir menn undir serlig tiltøk við ymsum hjálpararbeiði og skúlum fyrri børn og vaksin við svárum líkamligum og andaligum brekum.

Í Norðurlondum hevur Danmark verið eitt undan-gonguland við tiltøkum.

Men heilt upp í okkara tíð hevur ein partur av sosialum og undirvísingarlíggum arbeiði fyrri tey brekaðu hvílt á privatum høgskjónar- og vælgerðarfólki.

Fyrri uml. 20 árum síðan vitjaði eg ein privatn stovn

fyrri svárt tarnað í Danmark — ein stovn, sum tá var yvir-tikin av statinum við undirskotsstutningi, tí stovnurin fekk ikki longur hugskjónar-fólk at arbeiða har. Tá sigur leiðarin: «Nú verður alt for-rættning við teimum brekaðu og fyrst og fremst eitt «livibreyð» hjá nekrum hjálpar-fólki — og staturin rindar».

Hesi seinastu árin hava vit eisini í Føroyum fingið lógir, sum fremja víðurskiptini hjá teimum brekaðu, so at tey hava sama rætt til virðing í samfelagnum sum onnur hava.

Óg tað er okkara uppgáva, sum standa í hesum almenna arbeiðinum, at ansa eftir, at hetta arbeiðið ikki verður bara eitt «livibreyð» hjá okkum, men ein tenasta, vit gera í samfelagnum móti okkara minni mentu og tarnaðu med-